

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΘΟΝΗ

Ἐν Ἑλλάδι Ἀρ. 10 — ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γρ. 12.
Ἡ συνάθροσις εἶναι προκλητικῆς ἰσχύος ἢ κατ' ἑλληνικὰν
εἰς δύο ἑταίρους.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΥΠΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἐν ὁδῷ Μουσῶν, ἀριθ. 6.

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται ληπ. 20.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. — 16 Σεπτεμβρίου 1884.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΕΛΤΙΟΥ : Αἱ Κατακόμβαι τῆς Χαλκίδος Β' ὑπὸ Γ. Λαμπάκη. — Ἔργα καὶ ἡμέραι. — Φιλολογικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά. — Κ. Σ. Κόντου Γλωσσικαὶ παρατηρήσεις. — Ἡμερολόγιον. — Ἐβδομάς. — Ἀπαντήσεις ἀντὶ ἐρωτήσεων. — Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.

ΦΥΛΛΟΥ : Τὰ κοιμητήρια τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ Σπυρίδωνος Κ. Παζανέλη. — Περὶ πολυτίμων λίθων (τέλος) ὑπὸ Ε. Μ. Γιαννοπούλου ὀρυκτολόγου. — Τίνας ἤλθον κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ Σ. Γ. Παναγιωτοπούλου. (συνέχεια). — Ὁ Τίτλος Οἰκουμενικῆς Πατριάρχης ὑπὸ Γ. Λαμπάκη. — Ὁ Σουταγματάρχης, ἀμερικανικὸν διήγημα (συνέχεια).

ΑΙ ΚΑΤΑΚΟΜΒΑΙ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Β'

Ἐν τῷ παρελθόντι φύλλῳ περιεγράφημεν ἀπλῶς τοὺς ἐν Χαλκίδι ὑπογίους χώρους, ἦδη ὅμως πρόκειται καὶ ἐπιστημονικῶς τὸ πρᾶγμα νὰ ἐξετάσωμεν.

Οἱ ὑπόγειοι οὗτοι ὄψοι κατὰ τῆς γῆς τεχνητοὶ χώροι, εἶναι ἢ δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι κατακόμβαι; δευτερον, εἶναι ταῦτα ἀρχικῶς ἔργα χριστιανῶν;

Ὁ ὑπόγειος δὲ χώρος, ὃν οἱ ἐγχώριοι ἁγίαν Κυριακὴν καλοῦσι, καθιερώθη τῷ ὄντι εἰς τὴν ἁγ. Κυριακὴν τὴν θυγατέρα τοῦ Δωροθέου καὶ Εὐσεβείας, τὴν περὶ τὸ 282 ἀθλήσασαν, ἢ μὴ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑποκρύπτει τὴν ἡμέραν τῆς Κυριακῆς, καθ' ἣν ὡς ἐκ τῶν ἀπολογητῶν τῶν πρώτων αἰώνων μανθάνομεν, οἱ πρώτοι χριστιανοὶ ἐξω τῆς πόλεως τὰς ἑαυτῶν συνελεύσεις ἐποίουν, ταύτην καὶ ἡμέραν Ἡλίου καλοῦντες; καὶ ἂν μὲν καθιερώθη εἰς τὴν ἁγ. Κυριακὴν τὴν τοῦ Δωροθέου καὶ Εὐσεβείας θυγατέρα, πῶς οὐδεμία παρέμεινεν ἐν τῷ ὑπογίῳ ἐκείνῳ χώρῳ εἰκῶν, οὐδεμία ἁγία τράπεζα, οὐδὲν ἔχνος ναοῦ; ἂν δὲ πάλιν ἐκεῖ οὐδέποτε καθιερώθη ναὸς τῆς ἁγίας Κυριακῆς τῆς θυγατρὸς Δωροθέου καὶ Εὐσεβείας, πῶς ὁ ναὸς τῆς Χαλκίδος οὕτω τυχαίως, κατ' ἀρχαίαν παράδοσιν ἐκάλεσε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ καλεῖται τὴν ὑπόγειον ταύτην κρύπτην ἁγίαν Κυριακὴν, καὶ οὐχὶ ἄλλως;

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας, μετὰ ἀκριβεστάτην τοῦ πράγματος ἐξέτασιν, ἀπαντῶμεν ῥητῶς ὅτι, οἱ ὑπόγειοι οὗτοι ἐν Χαλκίδι κατὰ τῆς γῆς σκοτεινοὶ χώροι, ἀρχικῶς οὐδέποτε εἰσὶν ἔργα χριστιανῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἡμέρας τούτους κατόπισιν οἱ

Χριστιανοί, εἰς εὐκτηρίους οἴκους, ἢ ὑπογίους ναοὺς τούτους μεταποιήσαντες, καὶ τοῦτο λέγομεν μόνον διὰ τὴν Κατακόμβην τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ἣτις καθαρῶς φαίνεται ὅτι μετετρέπη εἰς ὑπόγειον χριστιανικὸν εὐκτήριον οἶκον, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὴν Κατακόμβην τῆς ἁγίας Κυριακῆς, ἐν ἣ ὡς ἐγράψαμεν, οὐδὲν χριστιανικὸν ἔχνος εὐρομεν. Καὶ ὑπὸ ταύτην δὲ τὴν ἐποψίν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν αὐτὰς Κατακόμβας, καθόσον αἱ Κατακόμβαι παρὰ τοῖς πρώτοις χριστιανοῖς δὲν ἐχρησίμευσον μόνον εἰς ταφὴν τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ἁγίων Μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑπόγειοι εὐκτήριοι οἴκοι, εἰς ἃς συνερχόμενοι ἐτέλουν τὰ ἑαυτῶν μυστήρια, καὶ ἐν καιρῷ τῶν διωγμῶν οἱ μᾶλλον ὑποπτοί, οἱ οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ ἱερεῖς κτλ. μετὰ πολλῆς προσοχῆς ἐκρύπτοντο ἐν αὐταῖς, ἀλλὰ οἱ ὑπόγειοι οὗτοι τῆς Χαλκίδος χώροι φαίνεται ὅτι ἐχρησίμευσον τὸ πᾶν μάλιστα ὡς τάφοι, ἢ ὡς θησαυροφυλάκια, [ὡς κοινῶς τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα καλοῦσι], καὶ τότε καὶ κυριολεκτικῶς εἰσὶ μικραὶ Κατακόμβαι λελαξευμέναι εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς πρὸς ταφὴν ἐξόχων προσώπων, ὅτε καὶ ἀντακουσθέντων τῶν ἐπισημοῦσιν ἐκ τῶν χριστιανικῶν κατακομβῶν.

Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, ἐπειδὴ τοὺς ὑπογίους τούτους προχριστιανικοὺς χώρους μετεχειρίσθησαν βεβαίως οἱ Χριστιανοί, τοῦλάχιστον τὸν ὑπόγειον χώρον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ἐπειδὴ οὗτοι δι' οὐδένα ἕτερον λόγον φαίνεται ὅτι κατεξωρύχθησαν εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, ἢ μὴ μόνον ὅπως χρησιμεύωσιν ὡς τάφοι, καὶ τέλος, ἐπειδὴ Κατακόμβη οὐδὲν ἕτερον κυριολεκτικῶς σημαίνει, ἢ κοιλότητα ὑπὸ γῆν, [κάτω - cubae-cymbae] διὰ τοῦτο παρεδέχθημεν καὶ ἡμεῖς τὸ ὄνομα τοῦτο δι' οὐ ὀνόμασαν ταύτας οἱ πρώτοι ταύτας ἰδόντες, καίτοι δὲν εὐρομεν τάφους καὶ ἐπιγραφὰς χριστιανῶν, ὡς ἐν ταῖς κατακόμβαις τῆς Ἰταλίας, τῆς Σικελίας κλ.

Τοιαύτη δὲ χριστιανικὴ Κατακόμβη μία μέχρι τοῦδε εὐρέθη ἐν Ἑλλάδι, ἐν τῇ νήσῳ Μήλῳ, ἔχομεν δὲ λόγους νὰ πιστεύωμεν, ὅτι τοιαῦται ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος πιθανότατα δὲ μάλιστα ἐν Κορίνθῳ.

Ἄν δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ἀνεκαλύφθησαν τοιαῦται, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι καὶ δὲν θὰ ὑπάρχωσιν, διότι καὶ αἱ Κατακόμβαι τῆς Ῥώμης κλεισθεῖσαι κατὰ τὸν 5' αἰῶνα ἐπὶ τοῦ Πάπα Ἰωάννου τοῦ Γ' (560—573) ὅτε, πλείστα λείψανα τῶν ἁγίων Μαρτύρων καὶ εὐσεβῶς ἀνεκομίσθησαν, τῷ 1578 κατὰ τύχην ἀνεκαλύφθησαν πεσόντος μέρους ὁδοῦ τινος πρὸ τῆς Porta

Salaria, ἣτις ἦν εἰσοδος εἰς τὰς κατακόμβας τῆς ἁγίας Πρισκίλλης.

Πάντας δὲ τότε τὸ φοβερὸν τοῦτο θέαμα κατέπληξεν, ἰδίως ὄμμασιν ἰδόντας, ὅτι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μόνον ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἰερωνύμου καὶ ἑτέρων Πατέρων ἐγίνωσκον, οὕτω, μετὰ 10 αἰώνων βαρεῖαν λήθην, θριαμβευτικῶς εἰς φῶς καὶ πάλιν τῶν ἱερῶν ἐκείνων ὑπογείων ἐπανεληθόντων!

Καὶ ταῦτα περὶ τῶν δύο πρώτων ἐρωτήσεων, ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν τρίτην ἐρώτησιν, ἂν τὸ ὄνομα τοῦ ὑπογείου χώρου «ἁγία Κυριακὴ» προῆλθεν ἐκ τῆς καθιερώσεως ναοῦ εἰς τὴν ἁγίαν Κυριακὴν, τὴν θυγατέρα Δωροθέου καὶ Εὐσεβείας, ἢ μὴ τυχὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ ὑπολανθάνει ἡ ἡμέρα τῆς Κυριακῆς, καθ' ἣν, ὡς γινώσκομεν οἱ πρώτοι χριστιανοὶ τῶν ἑαυτῶν πόλεων ἐξερχόμενοι τὰς ἑαυτῶν συναξεῖς ἐποίουν, περὶ τούτου οὐδὲν θετικὸν καὶ βέβαιον δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν πρὶν ἢ ἡ σκαπάνη ἀνακινήσῃ τὰ ἐκεῖ χρώματα, καὶ ἀνοιχθῶσιν αἱ ἐκεῖ κεκλεισμένοι ὄπαί, αἵτινες, τὸ γε νῦν ἔχον, ἀγνοοῦμεν τί κρύπτουσιν ὑπ' ἑαυτὰς.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Πολλὰ εὐάρεστα διὰ τὸν ἑλληνισμὸν ἔχομεν ν' ἀναγγεῖλωμεν κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην Ῥῶσοι, Αὐστριακοὶ, Ρουμάνοι καὶ Βούλγαροι παραιτηθέντες πλέον ὀριστικῶς παντὸς ἀνθελληνικοῦ σχεδίου, ἀπρακτοῦσιν, ὃ δὲ ἑλληνισμὸς ἐργάζεται πυρετωδῶς... ὡς ἐκ τούτου δίκαια τὰ ἐκ Σκόδρας πρὸς τὸν Βιενναῖον τύπον παράπονα διὰ τὰς σκανδαλώδεις ἐνεργείας μας καὶ ἐναυτῆ ἔτι τῆ ἀνω Ἀθηνῶν, ἣν προσπαθοῦμεν ν' ἀναστατώσωμεν οἱ ἀθεόφοβοι! Καὶ ἔχουσι δίκαιον, διότι ἐργαζόμεθα τόσον φανερά καὶ τόσον παραχωδῶς... Δὲν ἔμεινε κληρικὸς ὅστις νὰ μὴ ἐτρέπη τὴν πρὸς τὸν πάσχοντα ἑλληνισμὸν ἀγούσαν, οὐδὲ λόγιος, ὅστις παραιτήσας τὰς ἐν Ἀθῆναις προσοδοφόρους — ἰδιαιτέρως ἢ ἐν λυκειοῖς προτύποις, πανελληνίους κτλ. — παραδόσεις τοῦ, δὲν ἀπῆλθε πρὸς διάσωσιν καὶ διάδοσιν τῶν ὑπὸ τῶν ρυπαρῶν κακογλώσσων διωκόμενων ἑλληνικῶν γραμμάτων... Ἀλλὰ καὶ ἡ Τουρκία ἐνόησεν ἐπὶ τέλος ὅτι τὸν ἑλληνισμὸν, τὸν τρυφερόν της ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμον, δέον νὰ ἐγκολπωθῆ ἰδοῦ δέ, ἐνῶ ἐξ ἑνὸς ἀνθίσταται εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Ῥώσων πρακτόρων κατὰκτη-

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ, ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΑ

Αρχαιολογικά. Έν τῷ, κατά τὸν Ὁρωπὸν, ἱερῷ τοῦ Ἀμφιαράου γενομένου ἀνασκαφῶν, ἐπιστάθη ἀκριβῶς ἡ ὀριστικὴ αὐτοῦ θέσις, εὐρέθησαν δὲ καὶ πλείστα ἐπιγραφαί· ἀνεκαλύφθη θέατρον ἐκ πύρου λίθου κατεσκευασμένον, εὐρέθη δὲ καὶ ἀκέραιον ἀγαλματίον Ἡρακλέους ἀναπαυομένου, καλῆς τέχνης καὶ πλείστα τεμαχία κίωνων, βῶθρων κτλ. — Εἰς τὸ ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ Μυκηνάτων Μουσεῖον μετενήχθησαν τὰ μᾶλλον εὐμετακτάμινα τῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Τίρυνθος εὐρεθέντων, ὅμοια τὰ πλείστα τῶν ἐν Μυκῆναις εὐρεθέντων. — Ἐν ταῖς ἐν Ὀλυμπίᾳ δαπάνῃ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας ἐνεργουμένης ἀνασκαφαῖς ἀνευρέθησαν βῆθρα καὶ κέρατοι ἐκ τῆς στέγης τοῦ ναοῦ τοῦ Διός, 360 ἑλληνικὰ καὶ βυζαντινὰ νομίσματα, χαλκινὸν τι ἀγαλματίον καὶ διάφορα τεμαχία ἀγαλμάτων.

Λαμπρῶς διατετηρημένον ψηφιδωμα εὐρέθη εἰς Βρεντησίον τῆς Ἰταλίας μ. 5,20 καὶ π. 3,20· παριστᾷ δὲ ἐν λαμπρᾷ τέχνῃ τὸν λαβύρινθον τῆς Κρήτης· τὸ κεντρικὸν τετράγωνον παριστᾷ τὸν ἀγῶνα τοῦ Θησέως πρὸς τὸν Μινώταυρον, περὶ δὲ σχηματίζονται οἱ ἐλιγμοί. Τὸ ψηφιδωμα τοῦτο κατετέθη εἰς τὴν ἐν Βρεντησίῳ ἀρχαιολογικὴν συλλογὴν.

Εἰς συνεργάτης τῆς Revue de géographie, ὁ K. Gaffarel, ἐξέδωκε μὲν λέτην ἐπὶ ἐλεφαντίνου κομβολογίου ἀνηκόντος εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Dijon. Ἐπιπέδιον ἀπὸ τοῦ 16 αἰῶνος εἰκονίζεται ἡ γῆνη σφαιρα. Τὸ γενικὸν σχῆμα τῆς Ἀφρικῆς εἶναι ἀρκούντως ὠρατον. — Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἡπείρου φαίνονται λίμναι καὶ δύο μεγάλοι ποταμοί.

Ἐν Ῥωσίᾳ διοργανίζεται νέα ἀποστολὴ εἰς τὸν Βόρειον πόλον. Κατὰ νεώτερας πληροφωρίας θεωρεῖται πιθανὸν ὅτι ὑπάρχει ἐν τῷ Παγγαμένῳ Ὄκεανῷ πρὸς βορρᾶν τῆς Σιβηρίας, σειρὰ νήσων πρὸς τὸν πόλον· σκέπτονται νὰ διέλθωσι περὶ αὐτῆς ἡ δι' ἐλκύνθων τὰς νήσους αὐτάς, αἵτινες εἶναι ἠνωμένοι μεταξὺ τῶν διὰ πάγου, ὅπως φθάσωσι εἰς τὸν πόλον. Θὰ προχωρήσωσι σχηματίζοντες σταθμούς καὶ ἀρίνοντες εἰς αὐτοὺς τρόφιμα· ὑπολογίζουσι ὅτι ἡ ἐκδρομὴ αὕτη θὰ διαρκῆσῃ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη. — Ἐπίσης εἰς τὰς ἠνωμένας Πολιτείας γίνεται λόγος περὶ νέας ἀποστολῆς εἰς τὸν Βόρειον πόλον. Τέλος βεβαιοῦται ὅτι ὁ K. Nordenskiöld ἔχει τὸν αὐτὸν σκοπὸν. — Τὸ ἀρχιπέλαγος τῆς Νέας Σιβηρίας θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφετηρία τῶν τριῶν ἀποστολῶν.

Ἡ Ῥωσικὴ Κυβέρνησις ἠγόρασεν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντὶ 300,000 πράγματων τὴν περίορον εἰκόνα τοῦ Paul Veronese: Ἡ προσκύνθησι τῶν Μάγων. Ἡ εἰκὼν αὕτη θὰ τεθῇ ἐντὸς τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ, ὅστις ἀνεγείρεται ἐπὶ τῆς πλατείας ὅπου ἐδολοφονήθη ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος II'. — Ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία μόλις τὸν

προσεχὴ Δεκέμβριον θέλει ἀνοίξῃ τὰς πύλας τῆς εἰς τὰ πρό τινων μνηῶν ἐκλεχθέντα μέλη αὐτῆς Φερδινάνδον Λεσέφ, Φραγκίσκον Κοππὲ καὶ Ἐδμόνδον Ἀμποῦ. Καὶ εἰς μὲν τὸν εἰσιτήριον λόγον τῶν δύο πρώτων θέλει ἀπαντήσῃ ὁ Βίκτωρ Σαρμπουλιὲ εἰς δὲ τὸν τοῦ Ἀμποῦ ὁ Ρούς.

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΚΟΝΤΟΣ

ΓΛΩΣΣΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

§ 10. Ἀπλούτερος ἀντὶ τοῦ ἀπλούστερος ὑπ' οὐδενὸς οὐδέποτε ἐλέχθη.

Τοῦ ἐπιθέτου ἀπλός-ἀπλοῦς τὰ παραθετικά ἐσχηματίζοντο ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ ἀπλούτερος καὶ ἀπλούστατος· οὐδεὶς δ' οὐδέποτε οὔτε τῶν δοκίμων οὔτε τῶν ἀδοκίμων εἶπεν ἀπλούτερος ἢ ἀπλούστατος.

Ἄλλοτρια τοῦ καθαροῦ ἑλληνισμοῦ εἶναι ἡ ἐκφορὰ ἀπλότατος ἢ ἀπαντώσα ἐν τῇ Παλατινῇ Ἀνθολογίᾳ βιβλ. ε', 185 «ἀπλότατον δ' ἄλι τοῦτο μιτορραφῆς ἀμφίβληστον». Ὁρθῶς δ' ἴσως ὁ Λοβέκιος νομίζει τὸ ἀπλότατον δ' ἄλι ἡμαρτημένην ἀνάγνωσιν τοῦ «ἀπλωτὸν δ' ἄλι» (Elem. Τόμ. Α', σελ. 300). Συγκριτικὸν διπλότερον φέρεται ἐν τῷ Προομιῶ τοῦ Ἀππιανοῦ κεφ. Γ' «σεκὴν τριηρητικὰ (γερνηρικὰ) διπλότερα τούτων», ἀνθ' οὗ ὁ Ρεΐσιος εἶκασε διπλόσια. Κεῖται δὲ καὶ ἐν τῷ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίῳ ΚΓ', 15 «ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεννήσε διπλότερον ὑμῶν». Πρβ. καὶ Ἰουστίν. Μάρτ. σελ. 245 β' «διπλότερον ὑμῶν βλασφημοῦσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ» καὶ Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἰστορ. Γ', α', 33 «διπλότερον παρὰ τοὺς λοιποὺς κολαζόμενοι». Παρὰ τῷ Ὁριγένει Τόμ. Β', σελ. 277 ὀρθῶς μὲν εἶνε γεγραμμένον «εἰ γέτερος ἑτέρου διπλότερον υἱὸς ἐστὶν αὐτῆς», πλημμελῶς δὲ «εἰ δὲ ἑτερος ἑτέρου διπλότερον» ἐστὶν υἱὸς τῆς γεννήσε» καὶ «διὰ τί καὶ οὐχὶ υἱοὶ φωτὸς διπλότεροι ἑτεροῦ ἑτέρων ἐσονται;». Ὁ Ὁριγένης εἶπε πάντως διπλότερον. Ἐν τοῖς ἐξῆς γίνεται ὑπ' αὐτοῦ χρῆσις τοῦ διπλόσιον καὶ πολυπλασιώσεως. Τὸ ἐν ταῖς Ἠθικαῖς τοῦ Πλουτάρχου σελ. 381 ε' «τὸ δὲ ἐν Ἀπόλωνα πείθουσα προφάσις καὶ διπλοτάτης μονάδος» μετέγραψεν ὁ Βυττεμβάχιος «πλήθους ἀποφάσις καὶ ἀπλότητι τῆς μονάδος». Δεινῶς σφάλλαται ὁ Κούμας λέγων ἐν τῇ Γραμματικῇ σελ. 187 (2199, σημ. δ') «Τὰ δὲ εἰς οὐς-οὐς λαμβάνουσι τὸ ἄστερος, κινώμενον εἰς οὐστερος, οἷον διπλός οὐς, διπλόστερος διπλούστερος». Συγκριτικὸν διπλούστερος οὐδέποτε ὑπῆρχε. Περὶ τοῦ ἐν τῷ παρηκμαστί ἑλληνισμῷ εὐρισκομένου τύπου εἰς οὐς-οὐς ἀπολύτων ἐπιθέτων τῶν περατομένων παρὰ τοῖς παλαιαῖς εἰς οὐς-οὐς ἢ εὐς-οὐς, οἷον ἀπλός, διπλός, κτλ., χρυσός, κτλ., θὰ διαλάβωμεν ἀκριβῶς ἀλλαγῶν.

Τὸν αὐτὸν τύπον τοῖς προδηλωθεῖσι παραθετικοῖς τοῦ ἀπλοῦς ἔχουσι καὶ τὰ

γενόμενα ἐκ τῶν ἐπιθέτων τῶν συγκειμένων ἐκ τοῦ ρούς, οἷον ἀγγίνους-ἀγγινώστερος-ἀγγινώστατος, ἀνθρωπίνους-ἀνθρωπινώστατος, ἀνους-ἀνούστερος, εἰνους-εἰνούστερος-εἰνούστατος, κακόνους-κακονώστατος, περῖνους-περινώστατος, πρόνους-προνώστατος.

Ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Ἡσυχίου κεῖται Ἐννοστάταις· φρονίμοις, παρὰ δὲ τῷ Τζέτζη ἐν τοῖς εἰς Ἡσίοδον Σχολίοις Ἐργ. 129 (σελ. 124, 5 Διψ.) ἀπαντᾷ Ἐστερρονώτερον τε καὶ πανουργότερον. Εἶπε δ' ὁ Τζέτζης καὶ «εἰ τι τούτων ψευδεπινώτερον» (Ἐπιστ. ΙΘ', σελ. 22).

Ἐκ τοῦ ἀσυναλείπτου εἴδος, οὐ μόνον γίνεται χρῆσις ἐν τῇ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ, καθάπερ καὶ τοῦ ἴδους, ἐσχηματίσθη τὸ παρὰ τῷ Ἡρόδοτῳ φερόμενον συγκριτικὸν εἰνώστερος βιβλ. Ε', 24 ἐγὼ φρονιτίζων εἰρήσῃ μοῖ τε καὶ ταῖσι μοῖσι πρήγμασι εἶναι οὐδένα σεῦ ἀνδρα εἰνώστερον. Ἐν τῷ Φλωρεντινῷ Ἐτυμολογικῷ μνημονεύεται ἡ ῥῆσις «καὶ γλαυκῶν τῶν πάντων βροτοῖσιν εἰνώστατος», ἢ ὁ μὲν Ναυκίος οὐδαμῶς ἐκίνησε (Mél. Créco-Rom. Τόμ. Γ', σελ. 131), ὁ δὲ Βέργκιος ἐν τῇ τετάρτῃ ἐκδόσει τῶν Λυρικῶν Ποιητῶν (Τόμ. Γ', σελ. 739) μετετέπωσεν ὧδε «Καλλιμάχος· γλαυκῶν τῶν πάντων θεῶν βροτοῖσιν εἰνῶς-εἰνῶστατος».

Σημειωτέον δ' ὅτι καὶ ὑπὸ Γεωργίου τοῦ Παχυμέρου Τόμ. Α', σελ. 382, 15 ἐλέχθη «πλὴν τῶν πρόνοιστέρων».

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἐτυμολογικῷ σελ. 394, 5 εὐρίσκαμεν παρατήρησιν τοῦ Φιλοζέου περὶ τοῦ σχηματισμοῦ εἰνώστατος, ἢ ἡ ἀρχὴ εἶναι εἰνῶστατος· οἷον εἰνῶστατος. Πητέον ὅτι ἔθος ἐστὶν Ἰαδίᾳ διαλέκτῳ οὕτω τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ὥστερ ἀφθονώτερον καὶ ἀφθονώτερον· τὰ γὰρ διὰ τοῦ Ο' συγκριτικὰ διὰ τοῦ ΕΞ προφέρουσι, οἷον δικαιοτέρος ἀντὶ τοῦ δικαιοτέρου καὶ τὰ τοιαῦτα. Εὐθὺς δὲ μετὰ ταῦτα λέγει ὁ Φιλόζενος «Πᾶν ὄνομα εἰς οὐς λήγον τὸ παρακείμενον συγκριτικὸν τε καὶ ὑπερθετικὸν προσθέσει τοῦ ΤΟΣ (γρ. τὸ Σ) ἀποτελεῖ, οἷον ἀπλούστατος, εὐχρῶστατος». Ἐξέταζων δ' ἔπειτα τὸ ζήτημα διὰ τί λέγεται τὸ συγκριτικὸν εἰνῶστερος, τὸ δὲ συνηρημένον σχηματίζεται εἰνῶστερος καὶ οὐχὶ εἰνούστερος, καὶ ληρήματα Βεργαρδακίων φρονέων ἄξια συνείρων ἐπιφέρει ἐν τέλει «Ὅστε τὸ μὲν εἰνούστερος ἡμάρτηται, ὑγιῶς δὲ ἔχει τὸ εἰνῶστερος». Τὸ κατὰ τὸν Φιλόζενον ὑγιῶς ἔχον εἰνούστερος εἶνε παντελῶς ἐκφυλον.

Ποιησάμενον λόγον περὶ τῆς ἐκφορᾶς τῶν παραθετικῶν τοῦ τ' ἐπιθέτου ἀπλοῦς καὶ τῶν ἐκ τοῦ ρούς συγκειμένων ἄς ἴδωμεν νῦν τί περὶ τοῦ πράγματος διδάσκει ὁ πολὺς Βεργαρδάκης ἐν τῇ περιφώνῳ αὐτοῦ γραμματικῇ. Ταδε εἶνε τὰ ῥήματα τοῦ σοφοτάτου διδασκάλου καὶ κρατίστου ἐπιγνώμονος τοῦ ἑλληνισμοῦ (σελ. 73, 2 263):

«Τὰ εἰς -οὐς=οὐς συνηρημένα συνά-

πτοῦσι τὰς παραθετικὰς καταλήξεις-τερος καὶ -τατος μὲ τὴν ρίζαν διὰ τῆς συλλαβῆς ες, καὶ συναρῶνται εἰς -οὔστερος-οὔστατος, οἷον ὁ ἀπλό-ος ἀπλοῦς ἀπλούστερος ἀπλούστατος ἀπλούστατος ἀπλούστατος· ὁ εἰνῶ-ος εἰνῶς εἰνῶστερος εἰνῶστατος εἰνῶστατος. Ἐνίοτε τὰ παραθετικά τῶν εἰς -οὐς=οὐς ἀπαντῶσι καὶ ὁμαλῶς ἐσχηματισμένα, οἷον: ἀπλόος=ἀπλοῦς ἀπλούστερος, εὐχρῶος=εὐχρῶος εὐχρῶστατος.

Γράφει δὲ καὶ Σαρπλάτος ὁ Βυζάντιος ἐν τῷ Λεξικῷ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης (σελ. 145) «Ἀπλός-οὐς—(τὸ παρθ. Ἀπλούτερος καὶ Ἀπλούστερος, -οὔστατος)».

Οὐδέποτε ὑπ' οὐδενὸς ἐλέχθη ἀπλώτερος ἀντὶ τοῦ ἀπλούστερος. Τούναντίον δὲ τὸ συγκριτικὸν τοῦ ἀπλοῦς-ἀπλοῦς ἐσχηματίσθη ἀπλώτερος, οὐχὶ ἀπλούστερος. Κακῶς ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Σουῖδα ἀναγινώσκεται «Ἀπλουστέρας Θεουκιδίδης λέγει νῆας οὐ τὰς ἀπλοῦς παντελῶς ἀλλὰ τὰς διὰ πληρώματος ἐνδειαν ἀπλοῦς ἰσταμένας». Ὁ Θεουκιδίδης εἶπε βιβλ. Ζ', 60 «εἶσαι ἦσαν καὶ δυναταὶ καὶ ἀπλώτεροι», εἰς δὲ φέρεται σχολίον «Ἀπλωτέρας οὐ τὰς ἀπλοῦς παντάπασιν λέγει ἀλλὰ τὰς διὰ πληρώματος ἐνδειαν ἀπλοῦς ἰσταμένας». Ὁ Βεκκῆρος ἀποκατέστησε παρὰ τῷ Σουῖδα τὴν ὀρθὴν γραφὴν ἀπλωτέρας. Ἐν τῷ Περιπλῳ Σκύλακος τοῦ Καρυανδέως κεφ. 110 ἀπαντᾷ «πολλὴ τῆς ἑλλης Σφῆριδος χαλεπωτέρα καὶ δυσπλωτέρα» ἀλλ' ὁ κώδιξ ἔχει δυσπλοτοτέρα, ὅπερ εἶνε ἴσως πλημμελὴς γραφὴ τοῦ δυσπλωτοτέρα. Πιθανὸν δ' ἡμῖν φαίνεται ὅτι διὲν ἔγραψεν ὁ Κριτόβουλος Ἰστορ. Α', 1, 2 «καὶ ἔπειτα ἄλλοι τὴν πῆριπλον, ὡς ἐνὶ παρ' αὐτῷ ἐκδεδομένον, ἀλλὰ δυσκπλωτορ. Πρβ. πλωτός, ἀπλωτός, ἐμπλωτός, δυσανάπλωτος, δυσεμπλωτός, καλλιμπλωτός, στρατόπλωτος.

Τὸ ἀνελλήνιστον συγκριτικὸν ἀπλώτερος εὐρομεν ἐν ταῖς Ἰστορίαις τοῦ Κριτοβούλου βιβλ. Α', ε', 6 «ὁ γὰρ τὸ πατήρ αὐτοῦ ἀπλώτερον πῶς τοῖς πράγμασι προσεφέρετο». Ἄλλ' ἐν τῷ κώδικι φέρεται ἀπλοῖτερον, ὅπερ ἡμεῖς μεταβάλλομεν εἰς τὸ ἀπλοῖκώτερον.

Περὶ τοῦ εὐχρῶστερος καὶ ἀχρῶστερος καὶ λευκοχρῶστερος καὶ εὐπνοῦστερος καὶ εὐρώστερος θὰ διαλάβωμεν ἐν ἑτέρῳ τόπῳ, ὡς καὶ περὶ τοῦ εὐχρῶστερος καὶ ἀχρῶστερος καὶ εὐπνοῦστερος καὶ ἀπνοῦστερος καὶ δυσπνοῦστερος καὶ εὐρώστερος καὶ δυσρῶστερος καὶ πολυχρῶστερος καὶ ὀλιγοχρῶστερος.

Τὰ παραθετικά τοῦ ἀθρόος, ὅπερ ἔδασυνετο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἐσχηματίζοντο ἀθροώτερος-τατος (ἀθροώτερος-τατος). Ἐπειδὴ δὲ σύνθησις παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις εἶνε τὸ ἀθροῦς, οὐ ὀλίγιστα παραδείγματα εὐρισκονται ἐν τῷ δοκίμῳ ἑλληνισμῷ, λέγεται παρ' αὐτοῖς καὶ ἀθροῦστερος-ἀθροῦστατος.

Ὁ αἰδίδιμος Κοραῆς γράφει ἐν ταῖς εἰς Πλουτάρχον Σημειώσεσιν Ἀθροῦστατος: Παρὰ μόνῳ ἴσως εὐρηται Πλουτάρχῳ τὸ

μήπω καταχωρισθὲν ἐν τοῖς Λεξικοῖς ὑπερθετικὸν τοῦτο τοῦ Ἀθρόος. Ἔοικε δὲ τοῦ παρακμαζόντος ἑλληνισμοῦ εἶναι, ὥστερ καὶ τὸ ἐκ τοῦ Ἀθηναίου καταχωρισθὲν ἐν τῷ Θησαυρῷ τοῦ Στεφάνου (Α', σελ. 138) συγκριτικὸν Ἀθροῦστατος. Τὸ γὰρ Ἀθροῦς—ἀνεπίδεκτον ἐστὶν ὑπερθεσῶς ἢ συγκρισῶς καὶ Ἀθροῦστατος: Τοῖς προσεδοθεῖσι παραδείγμασιν ἐκ τοῦ παρακμαζόντος ἑλληνισμοῦ, ἐν ἴσως μόνον ἐστὶν ἐπισυνάψαι ἐκ δοκίμου συγγραφῆς, τὸ Εἰνοφῶντος (Ἑλληνικ. ε', 4,9) συγκριτικὸν Ἀθροῦτερον» (Τόμ. Δ', σελ. 479 καὶ 503).

Οὐ μόνον ὁ Εἰνοφῶν εἶπεν ἀθροῦτερον ἀλλὰ καὶ ὁ Θεουκιδίδης ἀθροῦτέρω (βιβλ. ε', 34). Ἐν τῷ περὶ Ἀντιδόσεως λόγῳ τοῦ Ἰσοκράτους (§ 107) φέρεται ἀθροῦτατος μὲν οὖν τοῦτ' εἶπεν ἔγω περὶ Τιμοθέου, οὐ δ' Ὁρέλλιος προῦκρινε τὸ ἀπλοῦστατον. Κεῖται δὲ καὶ παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει τὸ συγκριτικὸν τοῦ ἀθρόος, οἷον Τόμ. Α', σελ. 481, 24: ἀθροῦτερον καὶ Τόμ. Γ', σελ. 567, 7: ἀθροῦτερα καὶ σελ. 567, 19: ἀθροῦτερα. Ἐτι δὲ καὶ παρὰ τῷ Θεοφράστῳ καὶ παρ' ἄλλοις.

Ἐν τοῖς Δειπνοσοφισταῖς τοῦ Ἀθηναίου ἀπαντᾷ τὴν διαχώρησιν ἀθροῦτερον καὶ ἀθροῦστέρω χρῆσθαι τῷ πῆριτι (σελ. 79 β' καὶ 80 α'). Λέγει δὲ καὶ ὁ Κλεομήδης ἀθροῦστερας καὶ τὰς προσόδους καὶ τὰς ἀναχωρήσεις ποιεῖται (σελ. 37 Βακ.) καὶ ὁ Θεμιστίος πλείοι καὶ ἀθροῦστεροι (σελ. 321 δ') καὶ ὁ Σιμπλίσιος καθ' ἑλὸν βῆμα προκοπτοῦσθαι ἀθροῦτερον καὶ οὐδὲ τὸ ἄλλο ἀθροῦστέρον βῆμα (Ἰστορ. εἰς Ἀριστοτ. Τόμ. Θ', σελ. 797, 1 καὶ 28) καὶ ὁ Πρόκλος ἀθροῦστέρας.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 16. Ἐσφῆμῆς τῆς Μεγαλομάρτυρος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ.—Ἡ Εὐσφῆμῆς κατήγετο ἐκ γονέων χριστιανῶν καὶ ἐνδόξων, οἰκούντων ἐν Χαλκηδόνι.

Ὅτι ὁ Διοκλητιανὸς τὸν δίκαιον καὶ τελευταῖον φοβερὸν διωγμὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐπέγειρεν, ἔγραψε τῷ Ἀνθοπάτῳ τῆς Ἀσίας Πρίσκῳ ὅπως ἀναγάσῃ τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς νὰ θυσιασῶσιν εἰς τοὺς θεοὺς, καὶ μάλιστα εἰς τὸν θεὸν τοῦ πολέμου τὸν Ἄρην. Ἡ πλοῦσία καὶ ἐνδοξία κόρη Εὐσφῆμῆς οὐ μόνον ἐν εἰρήνῃ τοῦτο, ἀλλὰ τὸναντίον καὶ παρηγοῖα ὡμολόγησε ἐαυτὴν Χριστιανὴν ἐκ γονέων χριστιανῶν. Ἡ ἡμολογία αὕτη ἦτο τὸ μέγιστον καὶ ἔσχατον τῶν ἐγκλημάτων, ἢ τὸ βραβεύεται οἰκτρῶς, περισσώτερον εἰς τὸ φοβερὸν μάρτυριον τοῦ τραχοῦ καὶ τέλος τῷ 303 παραδίδοσθαι τὸ πνεῦμα αὐτῆς εἰς τὸν Κύριον, ἀξιοῦται τῆς ἁγίας χορείας τῶν Παρθένων καὶ Μαρτύρων.

Οἱ ἐπιθυμῶντες νὰ ἴδωσιν ἐν παραστάσει τὸ φοβερὸν μάρτυριον τοῦ τραχοῦ, δύνανται νὰ ἴδωσιν τοῦτο ἐν τῷ νάρθηκι τῆς «ἡ μ ο ρ φ ης» καλουμένης «ἐκκλησίας» καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ Ἱμνητοῦ Μονῆ τοῦ Ἀσπρίου, ἀμφοτέρων ὅμως τῶν παραστάσεων τούτων μετ' αὐτὸ οὐδὲν θὰ ἔχωμεν ἔχθος, διότι ἡ μὲν παραστάσις τῆς «ἡμορφῆς» ἐκκλησίας ἐντελῶς καταμαρτυροῖται ὑπὸ τῶν ἐν τῷ νάρθηκι συνειχῶς ἀναπνεύμενων πυρῶν, μετὰ πολλῶν δὲ κόπου δυνάται τις ἀπὸ τὸ κατὰ στρώμα τοῦ κελοῦ νὰ μαντεύσῃ τὴν ἐν μεγάλῳ μεγέθει

παράστασι τούτην, ή δέ εν τώ Αστερίω παράστασι, άν είσείη δέν έπεισαν, άφούτως εις τās πρώτας ήδη βροχάς θέλει πέσει, διότι ένεκα τών άπό της στέγης πιπτόντων ύδάτων, ου μόνον ή παράστασι αύτη, αλλά πάσαι σχεδόν άποσπασθείσαι του τοίχου, θέλουσι κατάπέσει, ως άσχημος πλέον τουντέθεν άσθέτης σωρευόμενος επί της πολλής του έδάφους κόπρου.

Γ. Α.

ΙΣΤΟΡΙΑ.—16 Σεπτεμβρίου 1823. Τα Έλληνικά πλοία, έπειδή δέν έφαινετο πλέον έχθρικός στόλος, απέπλευσαν εκ της Λήμνου εις Ψαρά πρός ύδρευσιν και έπισκευήν.

ΕΒΔΟΜΑΣ

Καθ' έκάστην παρατηρείται ύφεσις της χολέρας εν Ίταλία.— Έπεβλήθη πένθημέρος κάθαρσι εις όλας τās εκ τών άκτών της Δαλματίας μέχρι Ραγούζης και Δυραχίου προσειύσεις.— Η έφετηνή παραγωγή τών ούκων εν Μεσοηρία είναι έλάσσων κατά τό ήμισυ της περιουσης.— Διά τὰ δημόσια έργα διατίθενται, εις τήν Σερειάν Ελλάδα 7,827,419, εις τήν Πελοπόννησον 11,182,343, εις Έββοιαν και Κοκκάδας 2,971,899 εις τήν Ήπείρου 644,928 και εις τās νέας επαρχίας 3,050,227 εν όλω διατίθενται δρ. 26,676,856.— Διετάχθη νέα σύστασι του Α' και Β' στρατοδικείου συνεπίε τών τελευταίων προσωπικών μεταβολών.— Έγνωστοποιήθη εις τούς δευτεροεταίς φοιτητάς πασών τών σχολών ότι θέλουσι εξετασθη συμφώνως πρός τούς καιμένους νόμους εις τὰ γενικά μαθήματα δια μι ές.— Άνεχώρησεν ο κ. Π. Γενάδιος εις Πόρον πρός εξέτασιν νόσου τινός τών λεμονοπορτοκαλεών.— Έπανεληθήσαν τὰ μαθήματα εις τήν σχολήν τών Απύρων παιδών.— Ήρξαντο τὰ μαθήματα εν τή ναυτική σχολή τή επί της Ελλάδος.— Ο Άννινοσ έπανήλθεν.— Έπεβλήθη εις τό συμβούλιον τών εν Αθήναις έρατών ή επί άπίτη δια ψευδών διαφημίσεων πρότασι του είσαγγελέως κ. Ν. Ράδου κατά τών συνδικατοκρίτων.— Έπέστη ο θεμέλιος λίθος του παρά τό ύπουργειον τών ναυτικών άνεγερθησόμενου ναυτικού άπομαχικού ταμείου.— Διά νόμου τροποποιηθήσεται τό φροντιστήριον της φιλοσοφικής σχολής.— Ο κ. Π. Σταματάκης έλιαν έπαξίως προήχθη εις Γενικόν έφορον τών άρχαιοτήτων.— Απελύθησαν οι καθηγηται του Πανεπιστημίου κ. Ρουσόπουλος και Κοτζιάς.— Προσεκλήθη ή ήμετέρα κυβέρνησι υπό της πρόστασις της βιομηχανίας και ιδιοκτησίας.— Πανηγυρικώτατη τελέσθη ή έναρξις τών μαθημάτων του έκπαιδευτηρίου Κουτούζη και Παπαγεωργίου.— Έπίσης ή του Προτόπου.— Άπίστευτοσ είναι ο αριθμός τών διαξιδουόντων κατά τήν γραμμήν Αμπελοκήπων.— Έκ τών 27 ύποστάτων εξέτασις δια τόν βαθμόν του σχολάρχου 3 μόνον έκρήθησαν ίκανοί.— Νέα έφημερις εξέδόθη ο «Σύνδεσμος» υπό τās εμπνεύσεις δημονώμου πολίτου συλλόγου.— Η χολέρα έπιτείνεται εν Ισπανία.— Η χολέρα ενέτηξεν και εν Ρώμη

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

* Έσεινή που αγαπά έγώ, άλλους αγαπάει. Κ' έκεινος άλλην αγαπά, κι αύτη αγαπάει έμένα. Καταραμένοσ και έγώ κι αύτη κι αυτόσ κι εκείνη. Β' άπό όλους, νάσαι περισσότερο καταραμένη ή αγαπή! Μας συγχωρείτε άν σας προσφέρωμεν και μίαν φοράν στίχους Ινδικού, εν μεταφράσει. Είναι στίχοι του ποιητού βασιλέως της Ινδικής Βατριχάριδος και άπορρύνουν εν της πληγθησίσης καρδιάσ του, ως εξαίγεται εκ της εξής παραδόσεως. * Βραχμάν εις, έλθόν πρός τόν βασιλέα τουτον τώ έδώρησε μήλον μαγικόν. έπειπών:— Όστις

φάγει τό μήλον τουτο θά είναι πάντοτε νέος και άκαμος. Ο βασιλέωσ, όστις έλάτρευε τήν βραχίλισσαν, προτίμησε να τό προσφέρει εις αύτην δια να τήν βλέπη πάντοτε νέαν και άκαμάν. αύτη ήγάπα τόν ίπποκόμον της και μετεβίβασεν εις τουτον τό θραυματοργόν μήλον, ούτος τό έδώρησε τη χορευτήρι τού βασιλέωσ. δι' ήν έπώνη τό όνοτι του, και αύτη τέλος τό έδωκε πάλιν εις τόν βασιλέα, εν έλάτρευε, έπειπουσα αύτφ, ότι και παρά του ίπποκόμου ήκουσε:— Φάγε τό μήλον τουτο, δια να είται πάντοτε νέος και άκαμος! Ο βασιλέωσ ήπόρησεν ιδών τή μήλον άφάγωτον έτι, και ήρώτησε τήν χορευτήριαν του πόθεν τό έλαβε. αύτη κατεμήνυσε τόν ίπποκόμον, ούτος δέ πάλιν τήν βασιλίτισσαν. Τότε μόνον ο βασιλέωσ ένόησε τὰ διατρέχοντα και εν τή παραφόρτ του πάθους, της θλίψεωσ και της ζηλοτυπίασ του, ειπε τούς παθητικούς τούτους στίχους, εξατέλειπε και μήλον και βασιλίτισσαν και ίπποκόμον και χορευτήριαν και... άνεχώρησεν εις τήν έρημον*.

Τὰ ήκούσατε αύτὰ ήτοις ζηλότυποι; Άληθώς δέν ήτο ή ζηλοτυπία, ήτις έφερε τόν Ινδόν βασιλέα εις τήν έρημον. άλλ' ήμάσ που θά σάς έφερει ή ζηλοτυπία; Όπου έφερε και άλλους συναδέλφους σας. Ολίγα παραδείγματα. Είς εκζηλούται τό ύδωρ δι' ου ένικτε τās ώραίασ χειρίσ της ή εκλεκτή της καρδιάσ του. Άλλοσ άπηγόρευε τη συνάγα τού να έχη άρσενικάς εικόνας εν τώ θαλάμω της. Έτερος δέν έπέτρπεεν εις τήν ούνη γόν του να έπικαλείται εις τās προτευχάσ της τούς... άγιούς. Έπρεπε να προσούχη εις τās άγιασ μόνον. Ίσωσ ένεκα ζηλοτυπίασ οι χριστιανοί της Συρίας ήνάγκαζόν τās γυναίκασ των να εξομολογώνται άναμαρξέσ των. Και άλλα και άλλα... Άλλ' εις Ισπανός οδοδώνσ ειχε τήν κακήν ταύτην συνήθειαν! Ητο τόσον ολίγον ή ζηλότυπος... όστις όταν έγραφε εις τήν κυρίαν του ύπέγραφε κάτωθι τής εξής φιλοφρονητικώτατης φράσεωσ: «Διατελώ ο έλάχιστοσ τών συζύγων σας».

Τό προσεχίς σάββατον θά έχωμεν πανέλληνον, και όχι μόνον πανέλληνον, αλλά και εκκλήσι εν αύτης όρατην εν τών μερών μας. Άοιπόν εις προγεί ή αρκίωσα κατά τήν τουρκικήν παράδοσιν. Η άρχή της εκλείψεωσ θά φανή τήν 9.50' μ. μ. ή άρχή της ολικότητος μετά μίαν ώραν άκριβώς, τό μέσον της ολικότητος τήν 12.28', τήν δε 1 και 24 καταπατάννυται ή αβλαία του τελευταίου έσως θεάματος της εποχής και πρισταται ή πανσέληνοσ εν άπάσ τήν αλαζόνι αύτης μεγαλοπρεπεία (καιροσ συγχωρούντοσ).

Μυρία ανέκδοτα φέρονται περί τών εκλείψεων ή εκκλήσεων ή εκκλήσεων όπωσ υπό τών «λογιαζόντων» διαστρέφονται. Η Άρκαδία φαίνεται ότι έχρησάμενοσ κατά τούς αρχαίους χρόνους εις τό να γεννά δεκαετηρίδας και Άγαθοπούλους. Ίσωσ ένθυμησθε και σχετικην τινα λατινικήν παροιμίαν... αποδιδομένην εις τούς όνους. Άοιπόν, μίαν φοράν, σμδάσσης εκλείψεωσ, οι Άρκαδες έχρισαν τήν κοιλίαν ενός άνου ζητούντες εν αύτη τήν σελήνην, διότι άπωλέσθη αύτη εκ του ούρανοσ, καθ' ήν στιγμήν έπινεν ο όνοσ ύδωρ εκ του ποταμού εν ψ αντικατωπτρίκτω αύτη.

Ο Χριστόφοροσ Κολόμβοσ ματαίωσ άπεπειράτο να εγκαθιδρύση άποικίαν εν Ίταλική. Οι αυτόχθονοσ άγριοι, τόν έπολέμουσ μή δίδοντες αύτφ τροφήμα. Αίφνης παράδοξοσ σύμμαχοσ έρχεται εις βοήθειαν του. μία εκλείψις σελήνης. Πρό τούτς προσεκάλεσε τούς αυτόχθονοσ και τούσ ειπε: «Ααθ θά τιμωρηθήσ! ο θεόσ τών Ισπανών θά σε πληήν δια τήν σκληρότητα και τήν έπιμονήν σου. Άπόψ θά ίδητε τόν πρόδωρον τής καταστροφής σας. Η σελήνη θά σούση δια σας τό φώσ της!» Μετ' ολίγον ή σελήνη ήρξαστο έρυθρουμένη και έξέλιπε τό φώσ της ο δέ λαόσ φοβηθείσ παρεκάλει γονυπετήσ τόν Κολόμβον και τώσ αποδώση τό φώσ. Άλλ' επί πολλήν ώραν ούτος ήτο άπισώπητος διότι... ή εκλείψις εις εξηκολούθη. Και μόνον ότε ή σελήνη ήρξασεν άνακτώσα τό φώσ της,

τότε τούς συνεχώρησεν, ούτοι δέ άμείωσ ου μόνον εκόμισαν άφθονα τροφήμα εις τούς πεινώντας Ισπανούς αλλά καθήγιασαν τήν ήμέραν της θεομηνίας και επί πολλάς ήμέρας.— Όπωσ οι ίδιοί μας θεοφοβούμενοι— προσήύχοντο εν ληστεία και προσυχη.

Φοβεροί άνθρωποι αυτοί οι τυπαγάφοι! "Ιδου" εκεί να κάμουν ληστεία την νηστείαν; Και αν εκ του αμαρτήματος άποροσση κανείσ άφορισμόσ ποιον θά βαρύνη παρακαλώ; Μήπωσ τό εκριαν επίτηδες δια να έβρω τόν μετ' αν μου; Σας βεβαίω ήτοις ότι είναι τυπαγαφιδόν σφάλμα. Και πρός άπόδειξιν τρανωτέραν άρχομαι από σήμερον άποφυλλίζων μικράν συλλογήν Τυπογραφικών λαθών* ήν από πολλού καθήρησα, καιτοις ήγνώδον ότι θά μοι χρησιμεύση μίαν ήμέραν ως άλεξιτήριον κατά του άφορισμού... *

* Δύο μάτια δι' έννοιχόν άπευθυντίον πρός τόν... κελ. * Πρός τουτον βεβαίωσ άπηθύθησαν όλοι οι πελάται του οφθαλματρίου.— «Οί θεαταί δυσαρεστηθίντες εξ ύριεσ αν τούς ήθοποιούσ»... Άποροσμεν, πώσ τό κατώρθωσαν, άφου οι ήθοποιοί είναι πάντοτε ζυρισμένοι. Μήπωσ τούς εξ ύλιεσ αν;— «Οχι» τούς έσύριεσ αν άπλώς.— «Μ. Εfimerio Coromilas. Athènes». Και πρωτοτύγελος με τό καλό!— «Είνε γνωστή εις όλους ή τροφερά συμπάθεια, ήν τρέφει πρός τās εσείδετς δηρητριάσ τό σώμα τών προσδευτών». Πώσ δέν προήλθε διεθνής ζήτημα ένεκα της συμπαθείσ ταύτης τών πυροσθεστών!— Άλλ' οι πιστοί χριστιανοί τι θά έπιομασν όταν μάθωσιν ότι περί αυτών πρόκειται εν τοίς εξής; «Οί δε έπίτροποι της εκκλησίας εν κατανοείσ και ελθαβείσ έύνοαζον τās δεκάρας τών πιστών!» *

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ
Γράμματα έν, δύο, τρία, Σεβαστή γυνή εν Τροία
Πέντε νοήματα άν άθροίσησ, Τόσον μόνον έστω και, Όπωσ κράτοσ σχημάτισησ, Κείμενον εν Αφρική.
Τό πρώτον είναι αριθμός τό δεύτερόν μου λα και ή Τό όλον, ύψωμα κλεινόν, Οχι μακράν τών Αθηνών
Έξ ου στοσι, άγάλματα, μνημεία, κίονες, ναοί, ακ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ
Έρωτηθείσ τις πωσ ονομάζεται άπεκρήθ τό ονομά μου ούγκεται εκ τεσσάρων στοιχείων. Αν τὰ στοιχεία ταύτα ληφθώσιν ως αριθμοί τό άθροισμα αυτών θά αποτελή τόν αριθμόν 929. Τό πρώτον στοιχείον θά είναι μεγαλειότερον του τετάρτου και 20 μονάδασ. Τό γινόμενον του δεύτερου επί τό τέταρτον θά αποτελή τόν αριθμόν 450. Τό δε πηλίκον της διαίρεσεωσ του τρίτου δια του τετάρτου θά είναι ο αριθμός 16. Ζητείται πώσ ονομάζετο ο έρωτηθείσ.

ΑΥΣΕΙΣ
Αίνιγμα τ.α. Ένεκα - ένδεκα. Φόρος, όρος. Χήρα. Ήρα.
Ηρόβλημα. Διότι, του όλου αριθμού τών άνά τήν Γην δένδρων όντοσ, βεβαίωσ, μεγαλειότερου του αριθμού τών φύλλων ενός;— του πολυφυλλοτάτου— δένδρου, κατ' ανάγκην θά υπάρχωσι δένδρα έχοντα ίσον αριθμόν φύλλων.
Έρωτησις. Δέν δασύνεται, καιτοις άρχεται από Γ. ή λέξις ύψιλον (ύψιλον).
Αεξίγριφοί. (Κιαστέ). Σταδιοδρομία. Έξέγρησι.
* Δεχόμεθα τοιαύτα και εκ τών άναγνωστών αλλά αθθεντικά, δηλ. με τās περγαμηνάς των.